

Brittisk domstol avvisar direktflyg mellan Storbritannien och den ockuperade delen av Cypern

Brittiska Queen's Bench Division vid högsta förvaltningsdomstolen avslag den 28 juli 2009 en ansökan om rättslig prövning som Kibris Turk Hava Yollari (ett turkiskt registrerat företag) och CTA Holidays (ett brittiskt registrerat företag) gjorde med anledning av den brittiska transportministerns beslut att avslå deras ansökan om att starta direktflyg mellan Storbritannien och "Ercan" – den illegala flygplatsen på Cyperns ockuperade del.

Cyperns justitiekansler (Law Office) sade i en presskommuniké att "utan tvekan är detta ett mycket viktigt utslag för Cypern, särskilt då det förstärker landets suveränitet och de rättigheter det erhåller enligt internationell rätt, avseende internationella flyg till och från dess territorium".

"Domstolen fastslog entydigt att Cypern har exklusiv suveränitet över hela sitt territorium och dess angränsande territorialvatten, oavsett om de utövar full kontroll över hela territoriet. Enligt konventionen täcker den exklusiva suveräniteten även luftrummet över hela Cyperns land- och vattenterritorium", sade justitiekanslern vidare.

Ett liknande utslag gjorde EU-domstolen den 28 april 2009 i fallet Apostolides vs Orams, där domstolen fann att Cypern inte behöver utöva full kontroll över den ockuperade delen av landet, över vilken Cypern fortfarande har suveränitet. Som berörd part ingrep Cypern i målet och lade fram sina ståndpunkter och argument inför den brittiska domstolen.

I utslaget avfärdade domare Wyn Williams den sökande, och antog därmed till fullo de argument som framlagts av Storbritanniens regering och republiken Cypern, om att transportministern var skyldig att avvisa ansöknings, av följande anledningar:

- Storbritanniens skyldighet att respektera Cyperns rättigheter som avtalslutande part till Chicago konventionen om internationell civil luftfart.
- Storbritanniens skyldighet att inte erkänna "Turkish Republic of Northern Cyprus" ("TRNC") och de handlingar som denna illegala enhet begår.

För att fastställa Storbritanniens skyldigheter, behandlade domstolen främst tolkningen av termen "suveränitet", enligt artikel 1 och 2 i konventionen. Domstolen avfärdade den sökandes argument och antog istället den position som lades fram av den svarande och den berörda parten. Domstolen framhöll att "suveränitet", så som de föreskrivs i konventionen, inte ska tillskrivas en annan innebörd än den inom internationell rätt. Därför är "suveränitet" inte avhängigt faktisk territoriell kontroll.

Cyperns territorium, så som det fastställs i artikel 2 i konventionen, utgör landområden och territorialvatten under landets suveränitet. Enligt domstolens tolkning av termen "suveränitet", täcker Cyperns territorium enligt konventionen hela ön och dess angränsande territorialvatten. Enligt konventionen har således Cypern exklusiv rätt till luftrummet över hela ön samt det angränsande territorialvattnet.

Storbritannien är skyldigt att respektera Cyperns rättigheter enligt konventionen. Därför skulle ett godkännande av reguljärflyg mellan Storbritannien och den ockuperade delen av Cypern kränka Cyperns rättigheter enligt artikel 5, 6, 10 och 68 i konventionen. Domaren betonade att Cyperns rättigheter enligt nämnda artiklar, inte är avhängiga faktisk kontroll över hela det område som Cypern har suveränitet.

Med detta avisade domstolen alla argument för att Cyperns rättigheter beträffande internationellt flyg skulle suspenderas på grund av brist på faktisk kontroll.

Domstolen avgjorde att om Storbritannien någonsin beviljar några tillståndsansökningar, så innebär det att

Storbritannien kränker skyldigheten att respektera Cyperns rättigheter enligt konventionen. Domaren framhöll att fallet var dömt att misslyckas enbart på denna grund. Han fann det dock lämpligt att fastställa de grundläggande principerna till hans vägran att erkänna "TRNC".

Enligt domstolens undersökningar, hade Storbritannien i detta avseende konsekvent erkänt republiken Cypern som den enda staten på Cypern. Storbritannien är enligt lag skyldigt att inte erkänna "TRNC" eller dess "regering". Skyldigheten att inte erkänna dessa har stöd i både internationell rätt, fördraget om upprättandet av republiken Cypern samt garantifördraget, en skyldighet som accepterades av sökanden och Storbritanniens regering.

Hade Storbritanniens regering beviljat tillstånden hade det antytt att Storbritannien erkänner "TRNC", tvärtemot Storbritanniens skyldighet att inte göra detta.

Domaren poängterade att de som bor på den ockuperade delen av Cypern kan använda sig av flygplatserna på den fria delen av landet, då tusentals människor ju passerar buffertzonen varje dag. Han poängterade att avstånden på ön är relativt korta, så det är praktiskt genomförbart och realistiskt att folk kan använda sig av flygplatserna som ligger på den regeringskontrollerade delen.

Cyperns justitiekansler sade att enligt domen kan tillstånd för reguljär- och charterflyg inte godkännas av någon annan än Cyperns regering. Om någon stat beviljar ett sådant tillstånd, eller andra tillstånd vad gäller "Ercan", begår de en illegal handling och kränker Cyperns rättigheter enligt Chicago konventionen. Domaren vägrade dra paralleller till de godkända flygrutterna till Taiwan.

Justitiekanslern poängterade vikten av att utslaget baseras på domstolens konstaterande att alla stater är skyldiga att inte erkänna "TRNC", då detta skulle kränka internationell rätt och andra förpliktelser.

Det är varje domstols skyldighet att inte erkänna giltigheten i icke erkända territoriers agerande, om inte detta agerande i huvudsak är av strikt privat karaktär. Handlingar av offentlig karaktär kan inte erkännas. Därför kan tillstånd inom internationell flygfart inte godkännas.